

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL INFORMAȚIILOR PUBLICE

Data:10.09.2001

- **SPRE INFORMARE-**

PUNCTAJ PRIVIND POLITICA GUVERNULUI
ÎN PROBLEMA ROMILOR -

- România a ratificat cele mai importante **documente referitoare la discriminarea rasială și etnică**, incluzând Convenția ONU privind drepturile copilului; Convenția ONU cu privire la eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială; Convenția ONU privind drepturile civile și politice; Convenția ONU cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Convenția europeană a drepturilor omului și toate protocoalele sale
- Există o problemă a romilor care impune **politici coerente de incluziune socială, civică, economică și politică**. Altfel spus, este vorba de participarea civică, cu șanse egale a etnicilor romi într-un sistem democratic; accesul nediscriminatoriu la o slujbă și la un trai decent; accesul egal la serviciile sociale furnizate de stat și facilitarea organizării politice și neguvernamentale a comunităților de romi.
- **De ce** este nevoie de astfel de politici?
- Se știe că există un număr important de romi care nu au buletine de identitate sau certificate de naștere. Din acest motiv, adulții nu pot participa la vot, nu beneficiază de protecție socială romii, nu pot cumpăra sau vinde proprietăți iar copiii nu beneficiază de alocații și ajutoare sociale
- Doar 27% dintre romi au o slujbă constantă, iar din aceștia numai 51% desfășoară o activitate calificată. Unele studii estimează că numai 10% dintre romi sunt angajați pe piața albă a muncii. Rezultatul acestei situații este că cei mai mulți dintre aceștia nu beneficiază de asigurările sociale și protecția pe care statul o oferă.
- Doar 50% dintre copii merg regulat la școală iar gradul de analfabetism în rândul persoanelor peste 45 de ani ajunge la 30%. Lipsa unei investiții în educație, conjugată cu efectul de marginalizare socială generat de stereotipuri și prejudecăți, înseamnă un acces redus pe piața muncii și implicit o accentuare a sărăciei în rândul comunităților de romi
- Sărăcia și excluziunea socială generează tehnici de supraviețuire socială, care adesea merg la limita legalității, cu consecințe sociale care încurajează prejudecățile existente față de romi
- Pentru a opri acest cerc vicios este nevoie de o **schimbare socială instituționalizată**. Rezolvarea situației romilor este un **obiectiv fundamental** pentru politica României, obiectiv pe care actualul Guvern și l-a asumat încă din perioada campaniei electorale. **Programul de guvernare** cuprinde un capitol special destinat îmbunătățirii situației romilor. Principalele direcții de acțiune s-au concretizat ulterior

Într-un document intitulat **Strategia de imbunatatire a situatiei romilor din Romania, adoptat prin HG 430/25/04/2001**

- Documentul, extrem de apreciat de instanțele europene și de țările care au elaborat strategii similare, a fost rezultatul unei **colaborări foarte bune între Guvern și organizațiile neguvernamentale ale romilor**. Acest exemplu de colaborare între executiv și societatea civilă trebuie să continue și în etapele de implementare a Strategiei.
- **Strategia de imbunatatire a situatiei romilor** este importantă nu numai pentru că reprezintă punctul de vedere al Guvernului României privind gestionarea situației romilor, dar este o asumare politică a unei schimbări care vizează politici sociale, cu **obiective foarte clare**: prevenirea și combaterea discriminării instituționale și sociale, păstrarea identității etniei romilor, asigurarea șanselor egale pentru atingerea unui standard decent de viață și stimularea participării etniei romilor la viața economică, socială, culturală, educațională și politică a societății
- Ceea ce este foarte important în schimbarea pe care o propunem este că succesul acestei strategii nu depinde numai de Guvern, ci și de **participarea activă** a societății civile și mai ales a comunității de romi. Dacă vrem să combatem discriminarea și să schimbăm stereotipurile existente despre romi, trebuie să înțelegem că acest lucru implică responsabilități nu numai din parte majorității, ci și din partea organizațiilor romilor, liderilor și membrilor comunităților de romi
- **Strategia** pe care guvernul a propus-o vizează **10 mari domenii de acțiune**, pornind de la administrație publică, securitate socială sănătate, economie, justiție și ordine publică, protecția copilului și mergând până la educație cultură, comunicare și participare civică. Strategia conține **direcții de acțiune pentru 10 ani și un plan detaliat de măsuri pentru 4 ani**.
- Strategia prevede de asemenea responsabilități precise pentru un **aparat instituțional** care să fie capabil să asigure implementarea obiectivelor strategiei la nivel central și la nivel local.
- Guvernul își va îndeplini sarcinile asumate în îndeplinirea strategiei dar, în același timp, trebuie să încurajăm organizațiile neguvernamentale să ia parte la acest proces, prin gestionarea și implementarea unor proiecte eficiente de schimbare și dezvoltare comunitară, în parteneriat cu administrația locală.

Ce s-a realizat până acum?

Construcția instituțională a implementării

- **Mai 2001** – au fost constituite cele 14 Comisii ministeriale pentru romi, fiecare comisie având responsabilitatea de a implementa Strategia în sectorul de activitate specific ministerului. Comisia cuprinde câte un secretar de stat, factori de decizie și experți din fiecare minister și un reprezentant desemnat al etniei romilor.
- **Iunie- iulie**- s-au constituit, pe baza propunerilor de la ministere și a organizațiilor romilor, Comitetul Mixt de implementare și monitorizare a Strategiei de imbunatatire a situatiei romilor. Structura cuprinde secretarii de stat responsabili pentru implementarea sectorială a strategiei și reprezentanții organizațiilor romilor.
- **Iunie – august** – au fost înființate birourile județene pentru romi și au fost numiți experți romi în cadrul prefecturilor. Aceste structuri coordonează evaluarea situației romilor din județ și implementarea programelor locale de dezvoltare comunitară. Experții romi vor asigura interfața autorităților locale cu comunitățile de romi și vor coordona activitatea experților locali pentru romi de la primării.
- **Septembrie** – Au fost evaluate realizările și propuse modalități de coordonare mai eficientă a comunicării între romi, Comitetul Mixt și ministere. La sfârșitul lunii septembrie se va prezenta o primă evaluare financiară a implementării strategiei și vor fi prezentate programele de training pentru experții în problemele romilor și planul campaniei naționale de prevenire și combatere a discriminării.
- Vor fi înființate în septembrie și celelalte structuri de implementare a strategiei

Asumarea de obiective și realizări

Comisiile ministeriale de la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul de Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării și Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție au adoptat deja o serie de măsuri prevăzute în Planul de măsuri al Strategiei:

- ANOFM asigură servicii de consultanță profesională pentru romii remigrați în România
- au fost inițiate programe de muncă modulară care să încurajeze practicarea de către romii a meseriilor tradiționale
- sunt sprijinite programele de calificare profesională și de angajare a romilor
- au fost demarate programe de instruire a angajaților ANOFM privind facilitarea accesului pe piața muncii a romilor
- prin lege se acordă susținere financiară a inițiativelor care presupun angajarea de șomeri pentru realizarea unor lucrări de interes comunitar
- prin proiectele MMSS se estimează angajarea în 2001 a 3725 de romii. Până la 31.07.2001 au fost angajați 2779 romii, ceea ce reprezintă 75% din totalul estimat inițial
- au fost adoptate Legea nr. 416 privind venitul minim garantat și Ordonanța 337/2001 prin care se acordă rechizite școlare elevilor din familiile cu venituri reduse. Romii vor fi beneficiari direcți ai acestor prevederi și se intenționează încurajarea participării școlare a copiilor romii.
- MMSS, prin direcțiile de muncă și solidaritate socială, dezvoltă împreună cu ONG programe pentru romii privind asigurarea alocațiilor de stat pentru copii, a alocațiilor suplimentare pentru familiile cu mai mulți copii, a alocațiilor de întreținere pentru copiii dați în plasament și a ajutoarelor de urgență.
- Au fost analizate cazurile de discriminare împotriva romilor și propuse măsuri de sancționare a polițiștilor care adoptă practici discriminatorii
- În colaborare cu ONG și autoritățile locale, au fost eliberate buletine de identitate pentru aproape 3150 romii
- Există un sistem de consultare periodică între șefii poliției și liderii locali ai comunităților de romii
- A fost adoptată Strategia Guvernului pentru protecția copilului. Prin implementarea acesteia un număr foarte de copii romii vor fi beneficiarii măsurilor adoptate de Guvern
- MSF a inițiat o serie de acțiuni de consultanță medicală și vaccinare în rândul comunităților de romii, în special în rândul copiilor
- Ministerul Educației Naționale a promovat un număr de programe de discriminare pozitivă: sprijin pentru educația în limba maternă a copiilor romii, instructaje pentru educatorii romii și publicarea materialelor ajutoare pentru educația în limba maternă
- Ministerul Educației Naționale a elaborat de asemenea norme menite să creeze un cadru pentru combaterea analfabetismului și să creeze o rețea de inspectori școlari pentru romii în toate cele 42 de județe din România
- Pentru anul școlar 2000-2001 există 200 de profesori - atât romii cât și ne-romii - predând romanele ca limbă maternă pentru mai mult de 10.000 elevii. Mai mult, aproximativ 150 de studenți romii pot să intre în fiecare an într-un număr de universități ca rezultat al programelor de acțiune afirmativă sponsorizate de către Minister.
- Au fost organizate tabere de educație multiculturală prin care să fie promovată toleranța etnică și respectul reciproc
- Au fost organizate o serie de acțiuni culturale care promovează identitatea etniei romilor

Măsuri legislative:

- În decembrie 2000 a fost adoptată Ordonanța nr. 137 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare rasială. Documentul se află în

dezbateră legislativului și sperăm ca la sfârșitul acestei luni proiectul să fie votat de Parlament.

- Ordonanța 137 prevede de asemenea crearea unui organism special de monitorizare și punere în aplicare a legii: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării”, ca agenție specializată a administrației publice locale. CNCD va avea competența să primească plângeri privind violarea prevederilor antidiscriminatorii ale Ordonanței 137 și să aplice amenzi și/sau măsuri cu natură administrativă. HG privind înființarea CNCD va fi adoptată până la sfârșitul acestei luni

ANEXĂ: Strategia Guvernului de îmbunătățire a situației romilor adoptată prin HG 430/2001